

Studentská 95

532 10 Pardubice 2, Česká republika

telefon +420 466 036 111

E:mail – zbynek.andrs@upce.cz

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE MGR. DANY MÍKOVÉ

Analýza příčin neúspěšnosti romských žáků na základní škole

Praha 2012

Předložená práce je ve mnoha ohledech pozoruhodná. Autorka ji psala s velkým odborným, ale i lidským zaujetím. To je patrné, nejen z naléhavé dikce práce, ale i z péče, kterou věnovala její formální úpravě. Projevuje se to koneckonců i v stránkovém rozsahu práce a v počtu a různorodosti příloh.

Vlastním meritem rigorózní práce Dany Míkové bylo hledání a rozbor příčin neúspěšnosti romských dětí na základní škole. Aby se dostala k tomuto tématu způsobem, který by zasadil její vlastní empirický výzkum do širšího rámce, podnikla autorka tři exkurzy do oblastí, které vzdělávání romských dětí českou školou různými způsoby podmiňují. V první kapitole si autorka všímá postavení Romů v České republice a specifik jejich rodinného života. V druhé se zabývá právními otázkami a podrobně se věnuje především „Evropské chartě regionálních či menšinových jazyků“. V třetí kapitole nastiňuje některé sociolingvistické proměnné, např. bilingvismus a český etnolekt romštiny. Tyto tři kapitoly plní svůj účel, což znamená, že čtenáře uvádějí do problematiky při zachování proporcionality vzhledem k celku.

Celá problematika odlišností a různosti podmínek je pak v následující kapitole nazvané „Romské dítě v české škole“ vztažena k našemu domácímu prostředí a ke konkretizovaným situacím. Zde se už uplatňuje nejen autorčina erudice, ale i znalosti z letité praxe, které Dana Míková umí vhodně podat a názorně přiblížit.

Jádrem rigorózní práce je vlastní výzkum, kde kromě kvalitativní metody zúčastněného pozorování ve škole i v romských rodinách a metody řízených rozhovorů „napříč generacemi“, jak sama uvádí, používá autorka i metodu

kvantitativní, dotazníkovou. Výsledky svého dlouhodobého šetření pak přehledně prezentuje v posledním oddíle své práce nazvané „Praktické zkušenosti ve výuce romských dětí“. Zde navrhuje na základě vlastních zkušeností a studia literatury vhodné učební materiály a metody, a dále přináší řadu praktických doporučení pro práci s romskými dětmi.

V závěrečných oddílech spatřuji nejsilnější stránky této rigorózní práce. Jestliže v úvodních prolegomenách by specialista na právo, sociolingvistiku či etnologii možná mohl v některých detailech polemizovat, zde, v závěrečných kapitolách, nelze po stránce věcné nic vytknout. Dana Míková projevila v práci přehled a erudici, která ve spojení s názorností – diagramy, grafy, obrazovými přílohami etc., a s celkovým étosem její rigorózní práce, činí tuto studii zásadní.

Rigorózní práci Dany Míkové plně doporučuji k obhajobě!

V Pardubicích dne 21. ledna 2013

Mgr. Zbyněk Andrš, Ph.D.